

स्थानीय राजपत्र

खैरहनी नगरपालिकाद्वारा प्रकाशित
खण्ड (३) चितवन, श्रावण ०२, २०७६ साल अंक २

भाग २

खैरहनी नगरपालिका

नगरकार्यपालिकाको कार्यालय

स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को दफा १०२ को उपदफा (२) बमोजिम

खैरहनी नगर कार्यपालिकाले बनाएको तल लेखिए बमोजिमको कार्यविधि

सर्वसाधारणको जानकारीको लागि प्रकाशन गरिएको छ ।

संवत् २०७६ को नियमावली नं. २

लेखा समितिको कार्य सञ्चालन नियमावली - २०७६

कार्यपालिकाबाट पारित मिति २०७६/०३/०१

लेखा समितिको कार्य सञ्चालन नियमावली - २०७६

खैरहनी नगरपालिकाको शासन व्यवस्थालाई थप जनमुखी, सेवामुखी, जनउत्तरदायी र पारदर्शी तुल्याई सुशासनको प्रत्याभूति दिलाउने सन्दर्भमा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ परिच्छेद ५ को दफा २२ बमोजिम गठीत लेखा समितिको काम, कर्तव्य, अधिकार तथा कार्य सञ्चालनलाई व्यवस्थित गर्नको लागि खैरहनी नगरपालिकाको प्रशासकीय कार्यविधिलाई व्यवस्थित गर्न बनेको ऐन २०७४ को दफा (२) तथा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा १०२ (२) बमोजिम नगर कार्यपालिकाको बैठकले लेखा समितिको कार्य सञ्चालन नियमावली - २०७६ जारी गरेको छ ।

भाग - १ प्रारम्भिक

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:** (१) यो नियमावलीको नाम लेखा समितिको कार्य सञ्चालन नियमावली, २०७६ रहेको छ ।
(२) यो नियमावली स्थानीय राजपत्रमा प्रकाशित भएको मितिबाट प्रारम्भ हुनेछ ।
२. **परिभाषा:** विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस नियमावलीमा,
  - (१) “नगरपालिका” भन्नाले खैरहनी नगरपालिका सम्भन्नु पर्दछ ।
  - (२) “नियमावली” भन्नाले लेखा समितिको कार्य सञ्चालन नियमावली, २०७६ लाई सम्भन्नु पर्दछ ।
  - (३) “कार्यालय” भन्नाले खैरहनी नगर कार्यपालिकाको कार्यालय र वडा कार्यालयहरू समेतलाई सम्भन्नु पर्दछ ।
  - (४) “समिति” भन्नाले नगरसभाबाट गठित लेखा समितिलाई सम्भन्नु पर्दछ ।
  - (५) “प्रमुख” भन्नाले खैरहनी नगर कार्यपालिकाको प्रमुखलाई सम्भन्नु पर्दछ ।
  - (६) “उपप्रमुख” भन्नाले खैरहनी नगर कार्यपालिकाको उपप्रमुखलाई सम्भन्नु पर्दछ ।
  - (७) “प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत” भन्नाले खैरहनी नगर कार्यपालिकाको कार्यालयको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई सम्भन्नु पर्दछ ।
  - (८) “कार्यपालिका” भन्नाले खैरहनी नगर कार्यपालिकालाई सम्भन्नु पर्दछ ।
  - (९) “नगरसभा” भन्नाले संविधानको धारा २२३ को उपधारा १ बमोजिम गठित खैरहनी नगरपालिकाको नगरसभालाई सम्भन्नु पर्दछ ।
  - (१०) “पदाधिकारी” भन्नाले नगर कार्यपालिकाको प्रमुख, उपप्रमुख, वडा अध्यक्ष तथा कार्यपालिकाका अन्य सदस्य सम्भन्नु पर्दछ ।
  - (११) “योजना” भन्नाले नगरसभा, कार्यपालिका तथा विभिन्न समितिको निर्णयानुसार कार्यान्वयन भएका आयोजना तथा कार्यक्रम समेतलाई जनाउँछ । यस शब्दले विभिन्न निकायद्वारा बजेट विनियोजन भई नगरपालिकाको प्रत्यक्ष रेखदेखमा सञ्चालन भएका योजना तथा कार्यक्रमहरू समेतलाई बुझाउने छ ।
  - (१२) “राजस्व” भन्नाले नगरपालिकाले कानून बमोजिम संकलन गर्न पाउने कर, दस्तुर, शुल्क, महसुल र सो वापतको जरिवानालाई जनाउँछ ।
  - (१३) “वार्षिक बजेट” भन्नाले नगरपालिकाको निर्गत, सर्गत, वित्तिय सामानिकरण अनुदान, राजस्व बाँडफाँडबाट प्राप्त हुने अनुदान र आन्तरिक आय समेतलाई सम्भन्नु पर्दछ ।
  - (१४) “बैरुजु” भन्नाले कार्यक्रम र बजेट अनुसार कार्यसम्पन्न नभएर फरक पर्न गएको अवस्थालाई सम्भन्नु पर्दछ ।
  - (१५) “आर्थिक अनियमितता” भन्नाले आर्थिक नियमानुसार काम सम्पन्न नभएको अवस्थालाई जनाउँछ ।
  - (१६) “लेखापरीक्षण” भन्नाले कार्यक्रम र बजेट अनुसार कार्य सम्पन्न भए नभएको तथा नियम संगत छ छैन भनेर गरिने परीक्षण सम्भन्नु पर्दछ ।

भाग - २ लेखा समितिको गठन

३. **लेखा समितिको गठन:** (१) नगरपालिकाको शासन व्यवस्थालाई थप जनमुखी, सेवामुखी, जनउत्तरदायी र पारदर्शी तुल्याई वित्तिय सुशासन कायम गराउने उद्देश्यका साथ नगरसभाबाट देहाय बमोजिमको लेखा समिति गठन गरिनेछ ।
(क) नगरसभा सदस्यका रूपमा रहेका कार्यपालिका सदस्यहरू मध्ये १ जना -संयोजक

(ख) नगर सभाको सदस्य मध्येबाट दुईजना

-सदस्य

समितिमा संयोजक तथा सदस्य मनोनयन गर्दा कम्तीमा एक जना महिलालाई मनोनयन गरिनेछ ।

(२) नगरपालिकाको आन्तरिक लेखापरीक्षण शाखाका प्रमुखले लेखा समितिको सचिवका रूपमा काम गर्नेछन । नगरपालिकामा आन्तरिक लेखापरीक्षण शाखाको स्थापना नहुदा सम्म वा निजको अनुपस्थितिमा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले तोकेको अधिकृतले सचिवको रूपमा कार्य गर्नेछ ।

(३) समितिको बैठकमा समितिका संयोजकले नगर प्रमुख, उपप्रमुख र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत लगायत आवश्यकता अनुसार विषयगत संयोजक र नगरपालिकाका शाखा प्रमुखलाई आमन्त्रित गर्न सक्नेछ ।

(४) समितिको पदावधि गठन भएका मितिले २ वर्ष हुनेछ । तर नगरसभाले परिवर्तन गर्न आवश्यक नठानेमा समितिले स्वतः निरन्तरता पाउनेछ ।

भाग-३

लेखा समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार

४. **लेखा समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार:** (१) नियम ३ बमोजिम गठन हुने लेखा समितिले देहायका विषयमा अध्ययन गरि कार्यपालिकालाई राय, सुझाव र नगरसभा समक्ष प्रतिवदेन पेश गर्नेछ ।

(क) **कार्यपालिकालाई राय सुझाव दिने विषयहरू :**

(१) वार्षिक बजेटले अनुमान गरे बमोजिमको श्रोत परिचालन तथा राजस्व संकलन, लक्ष्य बमोजिम चौमासिक प्रगती भए वा नभएको र नभएको अवस्थामा लक्ष्य प्राप्तिका विषयमा आवश्यक सल्लाह सुझाव दिने ।

(२) वार्षिक बजेटमा उल्लेखित कार्यक्रम चौमासिक लक्ष्य बमोजिम सञ्चालन भए नभएको र लक्ष्य पुरा गर्न तत्काल लिनु पर्ने रणनीतिका सम्बन्धमा सुझाव दिने ।

(३) कार्यपालिकाबाट नगरपालिकाको राजस्व तथा श्रोत परिचालन सम्बन्धमा भए गरेका निर्णयको कार्यान्वयन अवस्थाको विश्लेषण गर्दै सो सम्बन्धमा कुनै सुझाव दिनु पर्ने भएमा सुझाव दिने ।

(४) कार्यपालिकाको कार्यालयमा भए गरेका कार्यमा वित्तिय सुशासन कायम गराउन आवश्यक सुझाव प्रदान गर्ने ।

(५) पेशकी, बेरुजुको अवस्था विश्लेषण गर्दै सो को फछ्यौटका लागि आवश्यक रणनीतिक सुझाव प्रदान ।

(६) नगर कार्यपालिका कार्यालयबाट भए गरेका आम्दानी र खर्चको विभिन्न विषय मध्ये समितिले आर्थिक अनियमितता भएको गुनासो आएको वा आवश्यक ठानेको वा नगर कार्यपालिकाबाट अनुरोध भएका विषयमा भए गरेको गतिविधिको नमूना लेखा परीक्षण गरि कार्यपालिकालाई सुझाव प्रदान गर्ने ।

(७) नगरपालिकाको आन्तरिक लेखा परीक्षकको चौमासिक प्रतिवदेन माथि समिक्षा गर्ने ।

(८) नगरपालिकाका विभिन्न वडा कार्यालय र शाखाबाट भए गरेका गतिविधिको अध्ययन गर्दै सो सम्बन्धमा वित्तिय सुशासन कायम गराउन आवश्यक सुझाव प्रदान गर्ने ।

(९) वित्तिय सुशासन कायम गर्ने सम्बन्धमा कार्यपालिकाले सुझाव मागेको विषयमा आवश्यक परामर्श दिने ।

(ख) **नगरसभा समक्ष प्रतिवदेन पेश गर्ने विषयहरू :**

(१) नगर सभाबाट स्वीकृत वार्षिक बजेटले अनुमान गरे बमोजिम काम भएको वा नभएको बारेमा लिखित प्रतिवदेन र सुझावहरू समेत सभामा पेश गर्नु पर्नेछ ।

(२) नगर सभाबाट स्वीकृत अनुमानीत स्रोत परिचालन तथा रकम सङ्कलन भए वा नभएको बारेमा कारण सहितको प्रतिवेदन तयार गर्ने ।

(३) नगरपालिकाले तयार गरेको वार्षिक बजेटमा उल्लिखित कार्यक्रम सञ्चालन भए वा नभएको अध्ययन गर्ने ।

(४) लेखापरीक्षणबाट औल्याइएका बेरुजु तथा आर्थिक अनियमितताका सम्बन्धमा त्यस्तो बेरुजु र आर्थिक अनियमिततालाई नियमित एवं असुल फछ्यौट गर्न आवश्यक काम कारवाही गरे वा नगरेको विषयमा स्पष्टता ल्याउने ।

(५) वडा कार्यालयबाट सञ्चालित कार्यक्रमहरूको बारेमा वडा अनुसार स्रोत परिचालन तथा रकम सङ्कलन भए वा नभएको बारेमा कारण सहितको प्रतिवेदन तयार गरी कुनै वडा अन्य वडा भन्दा औषतमा पछाडि परेको देखिए सोको कारण समेत पत्ता लगाई प्रतिवेदन तयार गर्ने ।

(६) समितिले कार्यपालिकालाई दिएका सुझावहरू र सो को कार्यान्वयन अवस्थाका बारेमा जानकारी राख्ने ।

(२) उपनियम (१) खण्ड (ख) बमोजिमको प्रतिवदेन तयार गर्दा लेखा समितिले आवश्यकता अनुसार नगरपालिका क्षेत्रभित्रका उद्यमी, व्यापारी तथा स्थानीय बुद्धिजीवीलाई आवश्यकताको आधारमा छलफलमा आमन्त्रण गर्न सक्नेछ ।

(३) उपनियम (१) खण्ड (ख) बमोजिम प्रतिवेदन तयार गर्ने क्रममा लेखा समितिले माग गरे बमोजिमको कागजात नगरपालिकामा रहेका सबै शाखा र उपशाखाहरूले उपलब्ध गराउनु पर्नेछ, र आमन्त्रण भएका अवस्थामा लेखा समितिमा उपस्थित भई आफ्नो राय सल्लाह र सुझाव लिखित र मौखिक रूपमा दिनु सम्बन्धित सबैको कर्तव्य हुनेछ ।

५. लेखा समितिको बैठक सम्बन्धी व्यवस्था र सुविधा : (१) समितिको बैठक कम्तीमा दुई महिनामा एक पटक बस्नेछ ।

(२) लेखा समितिको बैठकमा भाग लिएर वापत लेखा समितिका सदस्य र आमन्त्रीत पदाधिकारीले कार्यपालिका सदस्यले कार्यपालिका बैठकमा भाग लिएर वापत पाउने बैठक भत्ता सरह बैठक भत्ता पाउनेछन ।

(३) लेखा समितिले आफ्नो वार्षिक कार्यतालिका बनाई नगरसभाबाट स्वीकृत गराई कार्यान्वयन गराउन पर्नेछ ।

भाग-४

लेखा समितिका पदाधिकारीले पालना गर्नुपर्ने आचरणहरू

६. लेखा समितिका संयोजक र सदस्यहरूले पालना गर्नु पर्ने सामान्य आचरणहरू निम्नानुसार रहनेछ ।

(१) स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐनका मान्य सिद्धान्त विपरित सार्वजनिक वक्तव्य दिन नहुने ।

(२) स्थानीय शासन र संविधानको सिद्धान्त तथा नीतिको विपरित हुने गरी स्थानीय तहको स्वायत्ततालाई अनादर गर्ने कुनै काम गर्न नहुने ।

(३) नगरवासि प्रतिको उत्तरदायित्वलाई अस्वीकार गर्न नहुने ।

(४) नगरपालिका र साभेदार संघ संस्थासंगको कानून बमोजिमको सम्बन्धमा खलल पर्ने जस्ता कुनै लेख, समाचार, भाषण, वक्तव्य प्रकाशन वा प्रसारण गर्न वा गराउनु हुँदैन । तर यस कुराले कुनै जनप्रतिनिधिलाई उल्लेखित विषयमा अनुसन्धानमूलक कुनै लेख रचना प्रकाशित गर्न रोक लगाएको मानिनेछैन ।

(५) नगरपालिकाका साधन श्रोतको दुरुपयोग गर्न नहुने,

(६) प्रचलित ऐन नियमले तोकेको जिम्मेवारीको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्न गराउनु पर्ने,

(७) राजनीतिक आस्था एवं सामाजिक भेदभावले बढावा पाउने व्यवहार गर्न नहुने

(८) कार्य जिम्मेवारी प्रदान गर्दा भेदभाव गर्न नहुने

(९) कसैको स्वाभिमान र अस्तित्वमा आँच आउने व्यवहार गर्न नहुने

(१०) विद्यमान सामाजिक मान्यता विरुद्धका आचरण गर्न नहुने तथा लैङ्गिक समानतामा आँच आउने व्यवहार गर्न नहुने

(११) समितिका सदस्यहरूले कुनै विषयको अध्ययन तथा अनुसन्धानको सिलसिलामा जानकारी भएको विषयमा

सार्वजनिक रूपमा संचार माध्यमलाई जानकारी गराउने, वक्तव्य दिने वा कुनै किसिमबाट सार्वजनिक गर्न पाईने छैन ।

भाग-५

विविध

७. प्रचलित कानून बमोजिम हुने : यस नियमावलीमा उल्लेख भएका प्रवधानहरू यसै नियमावली बमोजिम हुने र यसमा उल्लेख नभएका विषयको हकमा प्रचलित कानून बमोजिम हुनेछ ।

८. बाधा अडकाउ फुकाउ : यस नियमावली कार्यान्वयनमा कुनै बाधा अडचन आएमा कार्यपालिकाको निर्णय बमोजिम हुनेछ ।

९. संशोधन तथा खारेजी : यो नियमावलीको संशोधन वा कुनै नियम खारेजी गर्नु परेमा नगर कार्यपालिकाले निर्णय गरी आवश्यक संशोधन गर्न सक्नेछ ।